అసిరమ్మ దేవత

ఆర్. జగదీశ్వరరావు

పూచిన ప్రతి పువ్వుకీ పరిమళం ఉండదు.

పుట్టిన ప్రతి మనిషికీ మానవత్వం ఉండదు.

దేవుడని పూజించే ప్రతి రాతికీ దైవత్వం ఉండదు.

* * *

అనగనగా ఒక భూగోళం. అది ఆరు ఖండాలుగా విభజించబడింది. అందులో మనుషులు జనాభా అభివృద్ధిలో మాత్రమే ముందంజవేస్తూ మిగతా విషయాల్లో వెనకపడి, అన్నిటికంటే పెద్దదనే గౌరవమూ, స్పెషాలిటీ సంపాదించింది ఆసియా ఖండం. అందులో ఆశయాలకి పుట్టి, ఆచరణలకి వట్టిదే అయిన భారతదేశం. ఆ దేశంలో అన్నపూర్ణ అన్న బిరుదు కలిగి అన్నం మాత్రమే లేని ఆంధ్రరాష్ట్రం. అందులో ప్రజలకి ఆరంభ శూరులనీ, అనైక్యులనీ, అలజడులు సృష్టించడంలో అఖండులనీ ఆంధ్రేతరు లంటారు. అట్టి రాష్ట్రంలో పేకలు తియ్యడంలో తప్ప మిగతా విషయాల్లో వెనకబడిన జిల్లా శ్రీకాకుళం జిల్లా. ఆ జిల్లాలో అదో చిన్న గ్రామం.

ఆ గ్రామంలో మనుషులకి పీల్చటానికి గాలుంది. త్రాగటానికి నీరుంది. సరదాగా మాట్లాడ్డానికి రంకుకథా లున్నాయి. తెలివిగా మాట్లాడ్డానికి రాజకీయా లున్నాయి. మోసగించడానికి పెద్ద మనుషులూ, మోసగించబడ్డానికి అమాయకులూ ఉన్నారు.

ఆ గ్రామంలో పెద్ద ఘోరం జరిగిపోయింది.

"అసిరమ్మ చచ్చిపోయింది."

"కాదు. మర్డర్ చెయ్యబడింది" అన్నారు కొందరు.

"కాదు, ఎస్సేసినేషన్" అన్నారు రాజకీయనేత్తలు.

అసిరమ్మ పుట్టిన తరవాత భూమి మార్యాడి చుట్టూ ముప్పై సార్లు తిరిగింది. ముప్పై ఒకటో సారి తిరుగుతుండగా అసిరమ్మ తిరగడం మానేసింది.

ముఖ్యమైన విషయం ఏమిటంటే—

"ఎవరు చంపారు?"

రష్యాలో ఫ్రీడమ్ ఆఫ్ స్పీచ్ లేదట.

తినడానికి తిండిమాత్రం ఉందట.

ఇండియాలో ఫ్రీడమ్ ఆఫ్ స్పీచ్ ఉంది.

తినడానికి తిండిమాత్రం లేదు.

మొదటిది ముఖ్యమని కొంద రంటారు.

రెండవది ముఖ్యమంటారు కొందరు.

రెండూ ముఖ్యమే అంటారు ఇంకొందరు.

కాని, ప్రస్తుతం అసిరమ్మని ఎవరు చంపారన్నది ప్రశ్న.

అసిరమ్మకి అందర్నీ ఆకర్షించగల కళ్ళూ, మొగుడు తన్నితే భరించగల ఒళ్ళూ, ఇద్దరు మగాళ్ళ పని చెయ్యగల కాళ్ళూ చేతులూ ఉన్నాయి.

అయినా, తనని రక్షించడానికి ఇద్దరు రౌడీలని ఉంచింది. ఒకడు పోలిగాడు; మరొకడు ఎరకడు.

కంచే చేను మేసింది. పూజారే దేవుడి నగలు దొంగిలించాడు.

"పోలిగాడు, ఎరకడు అసిరమ్మని చంపేసినారు" అన్నారు ఊళ్ళో ప్రజలు.

• • •

ఆ ఊరి నాయుడు గారి పేరు నాయ్డు గారు. ఆయన సారా తాగరు. బ్రాందీ తాగుతారు. సారా తాగవని అందరితోనూ చెబుతారు.

ఆ ఊరి కరణం గారి పేరు వెంకన్న గారు. ఆయన సారా తాగుతారు. అయినా, అనవసర ప్రసంగం చెయ్యనవీ, ఎవరినీ తిట్టననీ అందరితోనూ చెబుతారు.

ఆ ఊరి బారికి జోగిడు. వాడు సారా తాగుతాడు. తిడతాడు. కాని, బూతులు తిట్టనని అందరితోనూ చెబుతాడు.

పై త్రిమూర్తుల వద్దకీ వచ్చి పోయిందో, మర్డర్ చెయ్యబడిందో, ఎసేసినేట్ చెయ్యబడిందో తెలియని అసిరమ్మ కేసు వచ్చింది.

వినాయకుణ్ణి పిలవా లనుకున్నారు త్రిమూర్తులు.

వారు ఆ ఊరికి ప్రెసిడెంటుగారు.

ఆయనకి మదిరా సేవే ప్రజా సేవ. మానినీ సేవే మాధవసేవ. ఆయన వైట్, నాటూ రెండూ తీసుకుంటారు. సోషలిస్టునని చెప్పుకుంటారు.

దక్షిణివ్వకపోతే దేవుడిచ్చినా పూజారి వరమివ్వడు. లంచమివ్వకపోతే మంత్రి గారు చెప్పినా క్లర్కు పని చెయ్యడు. బుద్ధి సమర్పించుకోకపోతే ప్రెసిడెంటు గారు చెప్పినా ఆయన బ్రహ్మ పనిచెయ్యగ.

ఇంతలో "జయ విజయు లొస్తున్నారు" అన్నారు అప్పుడప్పుడూ పురాణాలు విన్న నాయుడు గారు.

"కాదు. రావణ, కుంభకర్ణులు" అన్నారు రీసెంటుగా 'రామాయణంలో రాజకీయాలు' సినిమా చూసిన కరణం గారు.

"కాదు. పోలిగాడు, ఎరకడు!" అని నిజం చెప్పేశాడు బారికి జోగిడు.

వాళ్ళిద్దరూ వచ్చి వంగి దండం పెట్టి, "అసిరమ్మని మేమే సంపేశా"మన్నారు.

మీరు రక్షించం డన్నారు.

మీ కాళ్ళకి చెప్పు లా వ:న్నారు.

ఇంకా చాలా అన్నారు.

చివరికి నీళ్ళలో ముంచినా, సారాలో ముంచినా మీదే భారమని ప్రెసిడెంటు గారి కాళ్ళొకడు, నాయుడుగారి కాళ్ళొకడు పట్టుకున్నారు.

"ఏమంటారు, నాయ్డుగారూ! నీళ్ళలో ముంచుదామా, సారాలో ముంచుదామా" అన్నారు ప్రెసిడెంటు.

"నీళ్ళలో ఎవరయినా ముంచుతారు. సారాలో ముంచడమే గొప్పతనమూ, మానవసేవా" అన్నారు నాయ్డు.

"కాని, దానికి డబ్బు కావాల. దాని సంగతేటి?" అన్నాడు కరణం.

"అవును, డబ్బు కావాలి. నిజమే" అని పెద్ద లిద్దరూ ఉమ్మడిగా పోలిగాడు, ఎరకడు వైపు చూశారు.

అప్పు డా ఇద్దరు మానవులూ మాట్లాడకుండా బొడ్డులో భద్రంగా దాచిన బంగారం గొలుసు, నాను, కంటె, దుద్దులు, వెండికడియాలు, గొలుసులు తీసి వారి ముందు పడేసి, "ఇది అసిరమ్మని" అన్నారు.

బారికిజోగిడికి చిన్న లనుమానం వచ్చింది.

"మరైతే దాన్నెందుకు సంపేసినారు?"

"మా క్కావలసింది అసిరమ్మ బంగారం కాదు. బంగారం సొయిలో ఉన్న అసిరమ్మ. అద్వొరకనేదు. సంపేసినాం" అన్నారు.

ప్రెసిడెంటుగారు ఒక నిశ్చయాని కొచ్చి లేచి నించున్నారు.

వెండి గొలుసులు, కడియాలు బారి కిచ్చేరు.

బంగారు దుద్దులు కరణాని కిచ్చేరు.

కంటె నాయుడు చేతిలో పెట్టేరు.

గొలుసు తన జేబులో వేసుకున్నారు.

నాను తీస్తూ, "ఇది ..." అని మాట పూర్తిచెయ్యకుండానే "ఎర్ర టోపీలకి ..." అని కరణం గారు పూర్తి చేశారు.

* * *

ప్రెసిడెంటుగారు నాను జేబులో వేసుకొని పదిమైళ్ళ దూరంలో ఉన్న పోలీస్ స్టేషను కెళ్ళి ఖాళీ జేబుతో తిరిగొచ్చారు.

వచ్చిన వారు మిగతా భాగమ్మల్ని పిలిపించారు.

"అంతా సవ్యంగా జరిగిందా?" నాయుడు గారు కుశల ప్రశ్న వేశారు.

"ఆఁ జరిగినట్టే."

"అంటే ఇంకా జరగాల్సిం దేమైనా ఉందా?"

"జరక్కూడనిది ఒకటుంది. ఈ ఊరి నుంచి రిపోర్టెళ్ళకూడదు" అంటూ, "ఒరేయ్, బారికీ, మాస్టర్ని పిలుచుకురా" అన్నారు ప్రెసిడెంటుగారు.

"మనల్ని కాదని రిపోర్టిచ్చే ధైర్యం ఎవడి కుంది?"

"ఎవడికుందో వాణ్ణే రప్పిస్తున్నాను."

అయిదు నిమిషాల్లో మాస్టరుగారు వచ్చి పడ్డారు.

అతని చేతిలో కాగితాల కట్టుంది. నొసట కుంకుమ బొట్టుంది. ఒంటి మీద తెల్లనిదే నల్లగా తయారైన షర్టుంది. వారు ప్రోనోట్లు వ్రాస్తారు. ప్రైవేట్లు చెపుతారు. తీరిగ్గా ఉన్నప్పుడు స్కూలుకి కూడా వెళతారు.

"సెలవుల్లో కూడా పనేమిటి, మాస్టారూ" అంటూ క్రిందకున్న మీసాన్ని పైకి పెట్టారు ప్రెసిడెంటు గారు.

"అయ్యా! సెలవులైతేనేం? పెన్షను వర్కుందిగాని నా పెన్సు పోతోంది" అని మొరపెట్టేరు మాస్టరు గారు.

"అలాగా! పెన్షన్ వర్కుతోనే పెన్సు పోతుందా?" అంటూ గోల్డు ఫ్లేక్

కళ్లద్దాల్ని ఒరీ కండువాతో తుడుస్తూ అన్నారు ప్రెసిడెంటు గారు.

"తప్పకుండా పోదుంది. చూడండి, ఇప్పుడు నేను తయారు చేస్తున్నవి ఫామిలీ ప్లానింగ్ సెన్సెస్. ఈ ఫారమ్ చూడండి. ఎన్ని కోలమ్సున్నాయో? ఎంత గజిబిజిగా ఉందో ....

"మగవాళ్లెందరు? ఆడవాళ్లెందరు? — మగవాళ్లలో 50 ఏళ్లు దాటినవాళ్లెందరు? 15 ఏళ్లు దాటిన వాళ్లెందరు? ఆడాళ్లలో 12 ఏళ్లు దాటిన వాళ్లెందరు? రజస్వలా అయిన వాళ్లెందరు? వారికి పిల్లలెందరు? ఇంకా ఎంతమందిని కనే ఓపికుంది? 20 ఏళ్లు పైబడిన అమ్మాయిల్లో ఎంతమందికి పెళ్లైంది? ఎంతమందికి కాలేదు? ఎంతమందికి అయే అవకాశం కూడా లేదు? పెళ్లికాకపోయినా పిల్లల్ని కనే అవకాశం ఉందా? ఆపరేషన్ చేసుకున్న వాళ్లలో విధవ లెంతమంది? వెధవ లెంతమంది? —"

"అవు ... మేస్టా. నా కేటీ బుర్ర కెక్కలేదు" అన్న బారికి కేకతో — గడగడా ఉపన్యాసం చెబుతున్న వ్యక్తికి జనం లోంచి వచ్చిన చెప్పుల జతలో ఒకటి తగిలినట్టు మాస్టరు గారు ఆగిపోయారు.

"చూడు, మేస్టరో, నువ్వు త్వరలోనే సెకెండ్రీ గ్రేడు మేస్టరవబోతున్నావు. ఈ వేళే సమితి ప్రెసిడెంటు గారితో మాట్లాడాను" అంటూ అసలు విషయంలోకి దిగారు ప్రెసిడెంటుగారు.

హోటల్ క్లీనరుకి సర్వరుగా ప్రమోషన్ రావడం గొప్ప. ఎమ్. ఎల్. ఎ. గారు మినిస్టరు కావడం గొప్ప. హైయరు గ్రేడు మాస్టరు సెకెండరీ గ్రేడు కావడం గొప్ప. మొదటి దానికి ప్రొప్రయిటర్ దయ కావాలి.

రెండవదానికి రొక్కం కావాలి.

మూడవదానికి క్వాలిఫికేషనూ + రికమెండేషనూ లేక ఇన్ లియూ ఆఫ్ ఇట్ కాష్, ఒక్కో సమయంలో రెండూ కావాలి.

"అయ్యా! అంతా తమ దయ."

"అది సరే. గత రాత్రి మర్డరు సంగతి మీకు తెలుసా?"

"ఇదేం పార్టీల మార్పిడండీ ఏ ఎమ్. ఎల్. ఎ. గారు ఎప్పుడు, ఎందుకు ఏ పార్టీలో చేరుతాడో తెలీక పోవడానికి! ఎప్పుడు చచ్చిపోయిందో తెలుసు. ఎందుకు చచ్చిపోయిందో తెలుసు. ఎలా చచ్చి పోయిందో తెలుసు. తెలియందల్లా నా ప్రమోషను సంగతి. అదీ ఇప్పుడే తెలిసింది. కాబట్టి మీకు తెలియని సంగతొకటి నేను చెబుతాను. అసిరమ్మ మర్డర్

మనిషి - లోపం

ప్రతి మనిషి తన అహంకారాన్ని చూచి తనే సిగ్గు పడాలి. ప్రతి మనిషి దాచుకొనే గొప్ప రహస్యాలు తన లోపాలే.

—క్యార్లైల్

చెయ్యబడలేదు. హార్ట్ కంప్లయింటువల్ల చనిపోయింది. అసలు చాలా రోజుల్నుండి తను చనిపోవా లనుకుంటున్నానని నాతో చెప్పింది. అర్థమయిం దనుకుంటాను" అంటూ బ్రాథెల్ హౌసు నుండి బయటికి రాబోతూ, ద్వారం దగ్గరే లోపలికొస్తూ ఎదురైన పరిచితుణ్ణి చూసి నవ్వినట్టు నవ్వారు మాస్టరుగారు.

'తప్పకుండా మీకే నా ఓటు' అని అంటూ అభ్యర్థి ఎలా ఉక్కిరిబిక్కిరవుతాడో అలా అయ్యారు ప్రెసిడెంటు గారు, మిగతా ముగ్గురు, ఉరఫ్ దుష్ట చతుష్టయం.

"రాష్ట్రంలో ప్రెసిడెంటు రూల్లా ఒక్క క్షణం నిశ్శబ్దం అమల్లో పెడితే బ్రహ్మాండమయిన ఆలోచన" అంటూ కరణం గారు ప్రారంభించారు.

"చెప్పండి."

"అసిరమ్మ బ్రతికి ఉండేటప్పుడు ప్రతి మంగళవారం పోలేరమ్మ తనమీద వాలుతుందనీ, ఆ సమయంలో ఎవరేదడిగినా చెపుతుందనీ చెప్పేది. ఉదాహరణగా ఎన్నో చిత్రాలు జరిగాయి. మధుసూదనుడనే బ్రాహ్మడి ఆవుదూడ తప్పిపోయినప్పుడు పడమటి దిశగా పదిమైళ్ల దూరంలో దొరుకుతుందని చెప్పింది. అలాగే దొరికింది. మన రామారావుకి— ఎవరనుకున్నారు? లక్షాధికారి పాల వలస ప్రెసిడెంటుగారి ఏకైక పుత్రికని పెళ్లిచేసుకున్నవాడు — వాడికి, ఆకస్మాత్తుగా ఆస్తి కలుస్తుందని చెప్పింది. అలాగే వాళ్ల మావ చనిపోగానే రామారావు లక్షాధికారై పోయాడు. చెప్పినందుకు అసిరమ్మకు కొంత రొక్కం ముట్టచెప్పాడు. ఇప్పుడు పాల వలసలోనే కాపురం పెట్టాడు. అంతెందుకండి? మన సమితి ప్రెసిడెంటు గార్ని తీసుకోండి. ఆయనకి 55 ఏళ్లున్నప్పటికీ, మొదటి భార్యకి విడాకు లిచ్చినప్పటికీ, ఉంచుకున్న ముండాహార్తై ఉన్నప్పటికీ, పద్దెనిమిదేళ్ల పడుచు పెళ్లాం దొరుకుతుందని చెప్పింది. 18 ఏళ్ల పడుచు కాకపోయినా అలా కనిపించే దాన్ని చేసుకున్నారా, లేదా? ఇలా ఎన్నో విచిత్రాలు చేస్తూ తాను త్వరలోనే భౌతిక కాయాన్ని విడిచి పెడతాననీ, తరవాత పోలేరమ్మలో లీనమై గ్రామదేవతగా ఉండిపోతాననీ చెప్పింది.

ఈ విషయం ఆలోచించి ఆవిడకి ఒక దేవాలయం కట్టించాలి. చందాలు పోగు చెయ్యాలి. యాత్ర జరిపించాలి."

"ఏం బుర్రయ్యా నీది! అందుకే కోవిటోళ్లే కరణపోళ్లే కోటూపాయి లిచ్చి కొనమన్నారు" అన్నాడు బారికి.

"అది సాధ్యమా?" అని సందేహించారు నాయుడుగారు.

"అయ్యా! మన పల్లె ప్రజల మూర్ఖత్వం గూర్చి గాని, మూఢ నమ్మకాల గూర్చి గాని మీకు బొత్తిగా తెలిసినట్టు లేదు. ఒక రాతిని చూపించి, 'ఇందులో దేవుడున్నాడు, పూజిస్తే పని చెయ్యకపోయినా పైసాలు దొరుకుతాయి' అంటే పనిచెయ్యడం మానేసి పూజ చేస్తూ కూర్చుంటారు. ఎవరో మన లాటి వాళ్లకి అది రాయని తెలిసినా, అది దేవుడు కాదు, ఒట్టి బండరామే అని చెప్పే అవసరం గాని, తీరుబడి కాని ఉండదు."

"సరే, అలాగే చేద్దాం" అన్నారు ప్రెసిడెంటుగారు.

"వినాయకరావుగారూ! మరో చిన్న విషయం."

"ఏమిటది?"

"మీకు ఈ రాత్రొక కలొస్తుంది" అన్న కరణం వైపు చిరాగ్గా చూశారు ప్రెసిడెంటుగారు.

"నేను చెప్పేది పూర్తిగా వినండి. ఈ రాత్రి మీరు కలగంటారు. ఆ కలలో మీకు అసిరమ్మ కనిపిస్తుంది. కనిపించి, 'ప్రెసిడెంటుగారూ! నేను ప్రజల్లో ఉన్న నాస్తికత్వాన్ని చూడలేక నా భౌతిక కాయాన్ని విడిచిపెట్టి పోలేరమ్మలో లీనమై పోయాను. ఇప్పుడు నేను దేవతను. మన గ్రామంలో నాస్తికత్వాన్ని, మూర్ఖత్వాన్ని తొలగిస్తాను. నా కో దేవాలయం కట్టించండి. పూజలు చెయ్యండి. వరాలు పొందండి. అందరూ హాయిగా ఉండండి' అని చెప్పి అంతర్థానమై పోతుంది. కలలో జరిగిన విషయమంతా మీరు ప్రజలకి నివేదిస్తారు. నివేదించి వాళ్లని అసిరమ్మ భక్తురాలుగా మారుస్తారు" అని చెప్పి ఆయాస పడ్డారు కరణంగారు.

"బాగుంది" అన్నారు నాయుడుగారు.

"మీరు కూడా చిన్న పని చెయ్యాలి.'

"నేనూ కల కనాలా?"

"కాదు. కరపత్రాలు కొట్టించాలి. కొట్టించి ఊరూరా పంచి పెట్టాలి" అని సలహా చెప్పారు మాస్టరు.

"ఏమని కొట్టించాలి?"

"నే చెబుతా వినండి" అంటూ మాస్టరు గారు కరపత్రాన్ని డిక్టేట్ చేశారు.

"భక్తులారా!

ప్రతి యుగంలోనూ అధర్మాన్ని, జయించి ధర్మాన్ని నిలబెట్టడానికి గానూ, నాస్తికత్వాన్ని నాశనంచేసి ఆస్తికత్వాన్ని పెంపొందింప చెయ్యడానికిగానూ దేవుడు ఏదో ఒక రూపంలో అవతరిస్తుంటాడు. ఆ భగవంతుడే మొన్న అసిరమ్మ ఆలయంలో ఒక పొట్టి బ్రాహ్మణ రూపంలో ఆలయ పూజారికి ప్రత్యక్షమై —'ఓయీ! భయపడకుము, నేను భగవంతుడను. ఈ అసిరమ్మ నా భక్తురాలు. ప్రజలలో భక్తిని పెంపుజేసి మోక్షమార్గమును చూపించమని నేనే నా భక్తురాల్ని ఆజ్ఞాపించితిని. నన్ను పూజించినన్నూ అసిరమ్మను పూజించినన్నూ ఒకటే. కావున మీరందరు అసిరమ్మను పూజించి నాలో ఐక్యం కండి' అని చెప్పి అంతర్ధానమయ్యెను. ఈ విషయం పరమ సత్యం. దీన్ని ఎవరయినా అబద్ధమని ఋజువు చేసినచో వారికి వెయ్యి — రూపాయల బహుమతి ఇవ్వబడును. ఎవరు ఈ విషయాన్ని హేళన చేసెదరో వారికి కుంటితనమూ, గుడ్డితనమూ ప్రాప్తించును. అనాథలై అధోగతి పాలవుదురు. ఈ కరపత్రము చదివిన అనంతరము చింపివేసినన్నూ, పారవేసినన్నూ మహా పాపము. కావున మీ స్నేహితులకు అందజేయండి.

ఇట్లు,
అసిరమ్మ భక్త బృందం."

* * *

ఇలా అనుకున్నది తూచా తప్పకుండా అమలు జరిపారు. అసిరమ్మ దేవాలయం కట్టించారు. తొమ్మిది రాత్రులూ, తొమ్మిది పగళ్లూ అసిరమ్మ యాత్ర బ్రహ్మాండంగా జరిగింది.

ఆ యాత్రలో కొందరు గుండు గీయించుకొని పాపాలు పోగొట్టుకోవాలనుకున్నారు. కొందరు రంకు తనాలు చెయ్యకుండా ఉండలేక పాపాలు కొని తెచ్చుకున్నారు. ఈ యాత్ర మనకే అనుకున్నారు. కొందరు దొంగతనం చేసి సారా తాగారు. తాగి కొట్టుకున్నారు. కొందరు జూదమాడి డబ్బు పోగొట్టుకున్నారు. కొందరు విద్యావంతులు బుర్రకథ కమ్ రికార్డింగ్ డాన్సు చూట్టానికి పొన్నూర్నుండి కూడా వచ్చారు.

ఇలా తొమ్మిది రోజులూ అసిరమ్మ యాత్ర ముగిసిపోయింది.

* * *

పదవ రోజు ప్రెసిడెంటు గారి ప్రైవేటు గదిలో దుష్ట చతుష్టయం లెక్కలు చూసుకుంటున్నారు.

"కరణంగారూ! లిస్టు చదవండి."

"అసిరమ్మ యాత్ర. చందాల వసూలు మొత్తం అంటే మన గ్రామంలోనూ, పక్క గ్రామాల్లోనూ కలిపి: పద్దెనిమిది వందల ఏభై. అసిరమ్మ కొచ్చిన దక్షిణలు: ఆరు వందల ఏభై రూపాయల నలభై పైసలు. పన్నెండు హోటళ్ల వాళ్లూ పన్ను కింద ఆరు వందలు. చిల్లర దుకాణాల వసూళ్లు రెండు వందల ఎనభై అయిదు. సారా దుకాణాల వసూళ్లు ఆరు వందల నలభై. మూడు ముక్కలాట వాటా సంబై. లాటరీ ..."

"మొత్తం చెప్పండి."

"మొత్తం అయిదువేల మూడు వందల రూపాయలు" అని ముగించారు కరణంగారు.

సగమ్ము పేరు ప్రెసిడెంటు గారిది. మిగతా సొమ్ము ఎవరి అంతస్తుకి తగ్గట్టు వారు తీసుకున్నారు.

అందరూ కలిసి ఏకకంఠంతో "అసిరమ్మ దేవత వర్ధిల్లాలి. అసిరమ్మ దేవతకీ జై!" అన్నారు.

ఇంత యాత్రలోనూ, ఇంత సందడిలోనూ అసిరమ్మ దేవత పెల్లగిలకుండా, కిమ్మనకుండా, కదలకుండా, దుష్ట చతుష్టయాన్ని సంహరించకుండా ఉండిపోయిం దెందుచేతనో! ప్రజలు మాత్రం గొప్ప యాత్ర, గొప్పయాత్రని గోల పెట్టారు. ❋